

PRACOVNÍ LIST: BIOVEJCE ČI NEBIOVEJCE

Jméno: .....

(6.–9. ročník)

ekofarma, intenzivní velkochov

Datum: .....

Třída:

Při dnešní hodině se podíváme na moderní trend v zemědělství, který se pokouší o návrat k tradicím a produkci nejkvalitnějších potravin, jedná se o ekologické zemědělství.

Ekologické zemědělství

Přečtete si společně text níže. Vezmi si do ruky pastelky dvou barev, červenou pastelkou podtrhni v textu informace, které jsou pro tebe nové a nikdy jsi o nich neslyšel/a, modrou podtrhni ty informace, které ti přijdou zajímavé.

Ekologické farmy používají při pěstování zemědělských plodin takové postupy, které jsou

v porovnání s běžnou zemědělskou výrobou výrazně šetrnější k životnímu prostředí, a to například tak, že při hnojení či boji proti škůdcům nepoužívají nebezpečné chemikálie. Úroda je sice menší, ale zato kvalitnější. Produkty z farem kontrolovaného ekologického zemědělství mohou být označeny logem „Produkt ekologického zemědělství“.

Ekologické zemědělství je (nejen u nás) na vzestupu. Narůstá jak počet ekofarek (v roce 2010 jich bylo v ČR kolem 1500), tak plocha zemědělské půdy, kterou ekologicky hospodařící zemědělci obhospodařují (v současnosti kolem 8 % zemědělského půdního fondu).

Není vajíčko jako vajíčko

Za domácí úkol jste si do školy měli přinést krabičky od vajíček s jedním vajíčkem z obchodu

Prodávaná vajíčka musejí být přesně označená, aby byl jasný jejich původ. Na vajíčkách bývá červený potisk s řadou čísel. Opět si připrav dvě barevné pastelky, modrou a červenou, a vše důležité podtrhni. Text níže je použit ze stránek www.ochranazvirat.cz. Na vnitřní straně krabičky si všimni řady čísel, kódů.

První číslo značí, v jakých podmínkách byly slepice chovány...

0 – ekologické zemědělství

evropský
sociální
fond v ČR

scio.cz

V ekologickém zemědělství slepice musejí mít prostor k hrabání, ke snášení vajec do hnízda, popelení se, možnost hřadování a celodenní přístup do výběhu vždy, když to počasí dovolí. Podmínky ekologického zemědělství jsou v České republice stanoveny zákonem č. 242/2000Sb. a vyhláškou MZe č. 53/2001Sb.

1 – vejce nosnic ve volném chovu

V takovémto systému chovu mají slepice možnost pobývat v hale nebo ve výběhu. Hala je stejná jako u chovu na podestýlce. Venku slepice mohou klovat v zemi, protahovat se, popelit se – tedy činnosti, které představují pro slepici většinu jejího „zaměstnání“. Do této skupiny je také možno zařadit tradiční chov slepic na dvorku, kde slepice žijí přirozeně, v přiměřeně velkém hejně, mají kurník. Běžný domácí chov slepic spolu s ekologickým chovem, popsáním v následující kapitole, je pro slepice nejlepší.

2 – vejce nosnic chovaných v halách

Zde se mohou slepice volně pohybovat, na podlaze je podestýlka, slepice mohou stát na hřadech a snášet vejce do hnízd. Tyto systémy, pokud jsou dobře vedeny, umožňují přes poměrně vysokou hustotu přirozenější způsob života. Vejce z tohoto typu chovu už jsou o něco dražší, již se běžně prodávají v obchodech a nesou označení „vejce od slepic chovaných na podestýlce“.

3 – vejce nosnic v klecích

Většina slepic v Evropě je chována v tzv. bateriových klecích. Klece jsou umístěny ve velkých halách s umělým osvětlením. V jedné hale bývají desítky tisíc ptáků. Slepice prožijí celý svůj přibližně jednoletý život namačkány v klecích po čtyřech až šesti, nemají zde možnost prakticky žádného pohybu, nemohou zde roztáhnout křídla. Každá klec má dvě napáječky a krmný pás. Slepice trvale stojí na holé drátěné podlaze, kam také musejí snášet vejce. Podlaha je skloněná, aby se vejce ihned odkutálelo pryč. Tento způsob chovu je nejlevnější, nejvíce rozšířený, ale nerespektuje podmínky pro welfare (životní pohodu) zvířat, naprosto totiž opomíjí přirozené potřeby slepic. Od roku 2012 bude v Evropské unii zakázán.

Od roku 2012 budou jediným povoleným typem klece tzv. obohacené klece – jsou větší, mají hřad a hnízdo pro snášení vajec. Jsou to však stále klece, neumožňují zvířatům přirozené chování.

Charakteristika jednotlivých typů chovu...

Nyní se pokuste velmi stručně charakterizovat jednotlivé chovy, udělejte krátké výpisky. Při práci využijte informace, které jste si v textu podtrhli, může vám to pomoci. Pracujte samostatně, následně po vyzvání učitele společně své výpisky přečtěte.

0 – ekologické zemědělství

.....

.....

.....

.....

1 – vejce nosnic ve volném chovu

.....
.....
.....
.....

2 – vejce nosnic chovaných v halách

.....
.....
.....
.....

3 – vejce nosnic v klecích

.....
.....
.....
.....

Následuje kód země, odkud vajíčka pocházejí...

CZ – Česká republika
Německo

H – Maďarsko

PL – Polsko

D –

Na závěr kód zemědělece...

Úkol

Nyní se pokuste rozluštit, v jakých podmínkách byla chována nosnice, od které máte vajíčko, a z jaké země pochází. Doplň:

Způsob chovu: ..... Kód: .....

Země původu: ..... Kód zemědělece: .....

ZÁVĚREČNÉ OTÁZKY NA ZAMYŠLENÍ

Podle čeho poznáš, že se v obchodě jedná o produkt z kontrolovaného ekologického zemědělství?

Viděl/a jsi někde v obchodě tyto potraviny prodávat?

Měl/a jsi někdy nějaké biopotraviny?

Zhodnot' výhody/nevýhody biopotravin pro zákazníky.

Jaký je tvůj názor na ekologické zemědělství? Mají biopotraviny smysl?

Zajímá tě jako zákazníka v obchodě kvalita a původ kterýchkoliv potravin?

Domácí úkol

Navštiv supermarket, pokus se zjistit ceny jednotlivých druhů vajíček a doplň tabulku (*udělej kalkulaci na jedno vajíčko v Kč*).

0 ekologické zemědělství	1 vejce nosnic ve volném chovu	2 vejce nosnic chovaných v halách	3 vejce nosnic v klecích

Dále doplň tabulku o ceny jednotlivých produktů ze standardního chovu a z ekologického, opět si dej pozor na objem a gramáž, abychom je mohli příští hodinu porovnat.

Produkt	Standardní (ekonomické) zemědělství	Ekologické zemědělství
Eidam 45 % 100 g		
Mléko 1 l plnotučné (4,5 % tuku)		
Kuře 1 kg		
Jablka 1 kg		

JAKÝ JE TVŮJ NÁZOR NA EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....